

Trudności adaptacyjne dzieci do środowiska przedszkolnego: zestawienie bibliograficzne w wyborze

Wydawnictwa zwarte

1. Adaptacja dzieci do środowiska przedszkolnego / Anna Jackiewicz. W: Orientacje i przedsięwzięcia w edukacji przedszkolnej i szkolnej : monografia wieloautorska / redakcja naukowa Anna Klim-Klimaszewska, Mária Podhájecká, Agata Fijałkowska-Mroczek. - Siedlce : AKKA, 2017. – S. 32-38
2. Adaptacja dziecka do środowiska przedszkolnego / Anna Klim-Klimaszewska. - Siedlce : Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, 2006. - 184 strony
3. Adaptacja dziecka do warunków przedszkolnych : jak przedszkole może pomóc dziecku i rodzinie w łagodzeniu lęków adaptacyjnych / Beata Szurowska. W: Przedszkole w sytuacji trudnej : zdążyć z pomocą / redakcja naukowa Beata Szurowska. - Warszawa : Difin, 2019. - S. 14-37
4. Adaptacja dziecka 3-letniego w przedszkolu / Zbigniew Ostrach. W: Teraźniejszość i perspektywy w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej : monografia wieloautorska / redakcja naukowa Anna Klim-Klimaszewska, Sabina Wieruszewska-Duraj, Aldona Grądzka-Tys. - Siedlce : STN Siedleckie Towarzystwo Naukowe, 2018. – S. 36-48
5. Akcja adaptacja : jak pomóc sobie i dziecku w zaprzyjaźnieniu się z przedszkolem / Agnieszka Stein. - Warszawa : Mamania, [2020]. - 216, [8] stron
6. Dzieci z trudnościami adaptacyjnymi w młodszy wiek : aspekty rozwojowe i edukacyjne w kontekście specyfiki różnic kulturowych / pod redakcją Emili Śmiechowskiej-Petrovskij. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2016. - 191, [1] strona
Zawiera m.in.: Markowska-Manista Urszula: Praca z uczniem z trudnościami adaptacyjnymi - specyfika różnic kulturowych i zmiany środowiska edukacyjnego; Śmiechowska-Petrovskij Emilia: Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej ze wsparciem ucznia z trudnościami adaptacyjnymi, wynikającymi z różnic kulturowych i zmiany środowiska edukacyjnego.
7. Pedagogika przedszkolna : nowa podstawa programowa / Anna Klim-Klimaszewska. - Warszawa : Instytut Wydawniczy ERICA, 2010. – S. 91-102 : Środowisko przedszkolne a adaptacja dziecka do przedszkola.
8. Pierwsze kroki w przedszkolu : poradnik dla rodziców przyszłych przedszkolaków / Elżbieta Bielak. - Wydanie pierwsze. - Kraków : Impuls, 2020. - 63, [1] strona
9. Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką / Jolanta Karbowniczek, Małgorzata Kwaśniewska, Barbara Surma. - Kraków : Akademia Ignatianum : Wydawnictwo WAM, 2011. – S. 341-342 : Narzędzia diagnostyczne określające przebieg procesu adaptacji dziecka do przedszkola. Kwestionariusz ankiety dla rodziców J. Lubowieckiej

https://wydawnictwo.ignatianum.edu.pl/sites/wydawnictwo/files/publikacje_pdf/podstawy_pedagogiki_przedszkolnej.pdf

10. Postawy rodzicielskie a proces adaptacji trzyletniego dziecka do przedszkola. W: Edukacja dziecka : różnorodność perspektyw i działań / redakcja naukowa Eugenia Rostańska, Bożena Marzec, Katarzyna Wójcik. - Dąbrowa Górnicza : Wydawnictwo Naukowe Wyższa Szkoła Biznesu, 2017. – S. 333-340
11. Problematyka adaptacji dzieci do warunków przedszkolnych / Małgorzata Kwaśniewska. W: Wybrane zagadnienia z pedagogiki przedszkolnej / pod redakcją Elżbiety Zyzik. - Kielce : Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego, 2009. – 65-72
12. Problemy adaptacyjne maluchów przychodzących do przedszkola. W jaki sposób trzeba im pomóc w przystosowaniu się do przedszkola i zapewnić poczucie bezpieczeństwa. W: Dwulatki i trzylatki w przedszkolu i w domu : jak świadomie je wychowywać i uczyć / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska. - Kraków : Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, 2012. – S. 28-42
13. Przedszkolaki : co każdy rodzic i nauczyciel wiedzieć powinien / Monika Biała. - Warszawa : Fraszka Edukacyjna, 2008. – S. 35-40 : Dlaczego dziecko ma problemy z adaptacją do przedszkola
14. Przedszkole środowiskiem adaptacji dziecka we współczesnej rzeczywistości / Marianna Styczyńska. W: Teraźniejszość i perspektywy w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej : monografia wieloautorska / redakcja naukowa Anna Klim-Klimaszewska, Sabina Wieruszewska-Duraj, Aldona Grądzka-Tys. - Siedlce STN Siedleckie Towarzystwo Naukowe, 2018. – S. 25-35
15. Przystosowanie dzieci trzyletnich do przedszkola / Anna Kienig. W: Edukacja przedszkolna na przełomie tysiącleci : wybrane zagadnienia : praca zbiorowa / pod redakcją Sabiny Guz. - Warszawa : Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP, 1996. - S. 161-172
16. Przystosowanie psychospołeczne dziecka do przedszkola / Jadwiga Lubowiecka. -Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2000 - 154, [6] stron
Omówiono teorie psychopedagogiczne dotyczące procesu przystosowania oraz przystosowanie psychospołeczne jako formę interakcji z otoczeniem. Opisano funkcjonowanie dziecka w środowiskach: rodzinnym i instytucjonalnym. Scharakteryzowano psychologiczny rozwój dziecka 3-letniego i jego możliwości oraz trudności adaptacyjne. Zaprezentowano wyniki badań eksperymentalnych w toku zastosowania empirycznej próby permissywnego działania przedszkola w procesie przystosowywania się dzieci. Proces adaptacji trzylatków do przedszkola autorka analizuje w aspekcie aktywności rodziców. Na podstawie badań udowadnia, że współdziałanie nauczycieli i rodziców przyczynia się do prawidłowego rozwoju psychospołecznego dzieci, co jednocześnie oznacza dobre przygotowanie ich do środowiska szkolnego.
17. Rola rodziców w procesie adaptacji dzieci do przedszkola w kontekście edukacji jutra / Aleksandra Aszkielowicz. W: Edukacja jutra : wartości, wychowanie, kształcenie / redakcja Aleksandra Kamińska, Piotr Oleśniewicz. - Sosnowiec : Wyższa Szkoła Humanitas. Oficyna Wydawnicza "Humanitas", 2017. - S. 333-343
18. Rodzic partnerem w procesie adaptacji dziecka trzyletniego do przedszkola / Martyna Szczotka Martyna Szczotka, Katarzyna Szewczuk. W: Rozwój i wychowanie dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym : perspektywy i problemy / redakcja naukowa: Jolanta

- Karbowniczek, Anna Błasiak, Ewa Dybowska. - Kraków : Akademia Ignatianum : Wydawnictwo WAM, 2015. – S. 67-88
Czynniki wpływające na adaptację dziecka do przedszkola. Modele zachowań adaptacyjnych u dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną. Działania rodziny sprzyjające procesowi adaptacji dziecka do przedszkola. Sposoby przygotowywania dziecka do życia w warunkach przedszkolnych preferowane przez rodziców. Stosunek rodziców do zajęć adaptacyjnych oferowanych przez przedszkole.
https://wydawnictwo.ignatianum.edu.pl/sites/wydawnictwo/files/publikacje_pdf/rozwoj_i_wychowanie_dziecka.pdf
19. Trudności dzieci trzyletnich w adaptacji do warunków przedszkolnych. W: Wiek przedszkolny : rozwój i zaburzenia / Lidia Marszałek. - Warszawa : Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2008. - S. 235-247
 20. Trzylatek zaczyna chodzić do przedszkola. Problem pozostawiania dziecka w obcym miejscu pod opieką osób trzecich. W: Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, copyright 2004. - S. 22-34
 21. Wczesna interwencja wobec problemów emocjonalnych dziecka związanych z adaptacją do przedszkola / Elżbieta Malkiewicz. W: Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka / pod redakcją naukową Beaty Cytowskiej i Barbary Winczury. – Wydanie 6. - Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2016. – S. 431-441
 22. Witamy w przedszkolu : wspomaganie procesu adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego / Anna Klim-Klimaszewska. - Warszawa : Instytut Wydawniczy Erica, 2011. - 286 stron
Zawiera: Teoretyczne podstawy zaburzeń procesu adaptacji do środowiska przedszkolnego. Uwarunkowania procesu adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego. Trudności dziecka w adaptacji do środowiska przedszkolnego. Zachowania dzieci wskazujące trudności w adaptacji do środowiska przedszkolnego. Przygotowanie dzieci trzyletnich do podjęcia edukacji przedszkolnej. Program wstępnej adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego ; Działania przedszkola wspomagające proces adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego. Programy wstępnej adaptacji. Scenariusze zajęć adaptacyjnych. Scenariusze zebrania z rodzicami. Scenariusze uroczystości pasowania na przedszkolaka.
 23. Wspomaganie procesu adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego / Anna Klim-Klimaszewska. - Siedlce : Anna Klim-Klimaszewska, 2007. - 257 stron
 24. Zanim wkroczy specjalista... : jak pomóc przedszkolakowi w trudnych sytuacjach : przewodnik dla nauczycieli i rodziców / Agnieszka Wentrych. - Kraków : CEBP, copyright 2016. - 158 stron
W publikacji omówiono takie sytuacje trudne, jak: adaptacja dziecka do przedszkola, problemy z niejedzeniem, uzależnienie od telewizji i urządzeń multimedialnych, onanizm wczesnodziecięcy, izolowanie się dziecka, zachowania agresywne, problemy z dyscypliną, reagowanie na niepowodzenia, rozwód, śmierć w rodzinie, euroemigracja.
 25. Wychowanie i wspieranie rozwoju małych dzieci dwulatki - program dla przedszkolnych grup żłobkowych, żłobków, klubów dziecięcych i domów / Anna Mikler-Chwastek. - Warszawa : Difin, 2013. - 146 stron
Zawiera m.in.: Program adaptacyjny dla dzieci i ich rodziców. Zasady pozwalające przezwyciężyć trudności adaptacyjne w żłobkach i przedszkolach.
 26. Związki i zależności między psychomotorycznym rozwojem dziecka a jego adaptowaniem się do przedszkola / Ilona Waśkiewicz. W: Człowiek, edukacja, społeczeństwo / redakcja

naukowa Małgorzata Gogolewska-Tośka, Maria Szymańska. - Pułtusk : Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora, 2017. – S. 113-127

Wydawnictwa ciągłe

27. Adaptacja : co przeżywa małe dziecko? / Monika Występska. W: Wychowanie w Przedszkolu. - 2016, nr 6, s. 54-56
28. Adaptacja do przedszkola / Marta Litkowicz. W: Wychowanie w Przedszkolu. - 2010, nr 7, s. 48-50
Trudności związane z adaptacją dziecka po raz pierwszy przekraczającego próg przedszkola. Zajęcia adaptacyjne dla przedszkolaków przed rozpoczęciem roku szkolnego. Rola rodziców i nauczycieli.
29. Adaptacja dziecka do przedszkola : wyniki badań przeprowadzonych w Polsce i Niemczech w 2014 roku / Adrianna Gierszewska. W: Przegląd Pedagogiczny (Bydgoszcz). - 2018, nr 1, s. 185-195
30. Adaptacja dziecka trzyletniego do środowiska przedszkolnego / Anna Izabela Brzezińska, Magdalena Czub, Natalia Ożadowska. W: Edukacja. - 2012, nr 4, s. 5-21
<http://www.edukacja.ibe.edu.pl/images/numery/2012/4-1-brzezinska-i-in-adaptacja-dziecka-trzyletniego.pdf>
31. Arkusz badania funkcjonowania dziecka w przedszkolu wskazujący na trudności adaptacyjne lub słabe przystosowanie do przebywania w grupie / Wiesława Mądrowska. W: Doradca Dyrektora Przedszkola. - 2013, nr 45, s. 32-33
32. Gdy dziecko idzie do przedszkola... / Kaja Chojnacka. W: Remedium. - 2019, nr 11, s. 15-17
Rola rodziców w procesie adaptacji dziecka w przedszkolu. Uwzględnianie potrzeb dziecka. Charakterystyka przyczyn zachowań trudnych.
33. Gotowość do przedszkola dzieci trzyletnich uczęszczających do żłobka / Iwona Płonka. W: Biblioteka Współczesnej Myśli Pedagogicznej. - T. 8 (2019), s. 103-117
Dojrzałość przedszkolna dzieci trzyletnich. Uwarunkowania procesu adaptacji. Trudności w adaptacji przedszkolnej dziecka. Gotowość przedszkolna dzieci trzyletnich uczęszczających do żłobków. Adaptacja przedszkolna dzieci trzyletnich uczęszczających i nieuczęszczających wcześniej do żłobka.
<http://www.bwmp.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2015/01/Iwona-P%C5%82onka-Gotowo%C5%9B%C4%87-do-przedszkola-dzieci-trzyletnich-ucz%C4%99szczaj%C4%85cych-do-%C5%BC%C5%82obka.pdf>
34. Jak nakarmić niejadka? / Magdalena Alenowicz. W: Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2012, nr 13, s. 53-55
Niejadek w przedszkolu. Trudności adaptacyjne. Jedzenie selektywne.
35. Jak zapewnić dziecku pomyślny start w przedszkolu. - (Poradnik dla rodziców) / . W: Bliżej Przedszkola. - 2006, nr 6, s. 28-29
Adaptacja dziecka w przedszkolu. Dlaczego dzieciom tak trudno przystosować się do przedszkola?
36. O co pytają rodzice? / Jadwiga Lubowiecka. W: Wychowanie w Przedszkolu. - 2008, nr 10, s. 47-52

37. O rozwoju dziecka w perspektywie psychoanalitycznej : adaptacja dziecka do przedszkola a nieświadome procesy kształtujące osobowość dziecka. [Cz. 1] / Magdalena Bil. W: Bliżej Przedszkola. - 2007, nr 1, s. 18-21
38. Problemy adaptacji i dezadaptacji dzieci w wieku przedszkolnym / Violetta Tuszyńska-Bogucka. W: Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia. - Vol. 9/10 (1996/1997), s. 59-71
39. Problemy rodziców dziecka w wieku przedszkolnym / Monika Ceglowska, Agata Szczepaniak, Anna Wasiak. W: Remedium. - 2012, nr 5, s. 4-5
40. Proces adaptacji dziecka do warunków przedszkola / Kamila Prochera. W: Pedagogika Rodziny. – 2020, nr 2, s. 55-56
Czynniki adaptacji dziecka w przedszkolu. Rola samodzielności dziecka w przedszkolu. Poziom rozwoju społeczno-emocjonalnego dziecka a proces adaptacji. Środowisko przedszkolne a proces adaptacji. Trudności w procesie adaptacji.
http://pedagogika-rodziny.spoleczna.pl/images/pliki/kwartalnik/PR_10_1_2020.pdf
41. Program działań adaptacyjnych : wczesna adaptacja dziecka 3-letniego do warunków przedszkolnych / Anna Kempisty, Anna Bukowska. W: Wychowawca. - 2004, nr 3, s. 12-14
42. Praca z dzieckiem z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego / Anna Biernacka. W: Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2011, nr 4, s. 41-45
43. Przedszkole w trakcie wakacji / Ewelina Śliwa. W: Przedszkole : miesięcznik dyrektora. - 2017, nr 6, s. 45-46
Wskazówki dla nauczycieli jak pokonywać trudności związane z organizacją dyżuru wakacyjnego i adaptacją dzieci.
44. Przyjazne przedszkole / Halina Malewicz. W: Wychowanie w Przedszkolu. - 2001, nr 6, s. 362-364
45. Trudne pierwsze dni... : jak pomóc sobie, dziecku i rodzicom? : rozmowa z psycholog, Kingą Rusin o problemach adaptacyjnych dzieci przedszkolnych, roli nauczyciela w procesie adaptacji oraz współpracy z rodzicami w pierwszych dniach przedszkola / Kinga Rusin. W: Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2014, nr 31, s. 10-14
46. Trudności dziecka w przystosowywaniu się do przedszkola / Jadwiga Lubowiecka. W: Wychowanie w Przedszkolu. - 2001, nr 6, s. 323-330
47. Trudności w adaptacji społecznej dziecka w przedszkolu: badanie czynników / Gersamia Irine, Imedadze Natela. W: Forum Pedagogiczne. – 2015, nr 2, s. 253-263
http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-17331723-5893-4b51-a281-fcc1713ff49a/c/22.Gerslaia_Imedadze.pdf
48. Trzylatek w przedszkolu / Jolanta Bot. W: Bliżej Przedszkola. - 2010, nr 7/8, s. 20-[21]
Przyczyny trudności adaptacyjnych. Wpływ rodziców na adaptację dziecka. Praktyczne porady dotyczące rozpoczynania edukacji przedszkolnej.
49. Uczniowie z problemami adaptacyjnymi / Marta Majorczyk. W: Szkoła : miesięcznik dyrektora. - 2019, nr 9, s. 49-52

Trudności adaptacyjne uczniów w szkole czy przedszkolu należą do specjalnych potrzeb edukacyjnych wymagających wsparcia. W artykule omówiono problem.

50. Znaczenie aktywności muzycznej w adaptacji dziecka do przedszkola / Małgorzata Mróz. W: Wychowanie Muzyczne. – 2020, nr 2, s. 10-12
Trudności adaptacyjne dzieci do środowiska przedszkolnego i znaczenie aktywności muzycznej w zmniejszeniu trudności adaptacyjnych.

Opracowała: Marta Boszczyk
marzec 2021 r.